

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Grundförbättring eller ej: kostnader för deltagande i dikningsföretag.

Besvär av lantbrukaren W. angående inkomsttaxering år 1954. — W. yrkade avdrag för kostnader för deltagande i Rone myrs dikningsföretag av år 1950 med 2.113 kr. — PN ansåg att 90 % av kostnaden vore att hänföra till grundförbättringsarbeten och medgav avdrag med endast 212 kr. — KR: ej utredning. — Hos RR vidhöll W. sitt yrkande. TI invände, att företaget i statsbidragshänseende betraktats som ett nytt företag och

att statsbidrag utgått med 40 % av beräknade kostnader för företaget. — RR biföll W:s talan, enär av handlingarna i målet finge anses framgå att den i ifrågasvarande dikningsföretag ingående marken genom tidigare företag blivit torrlagd och att 1950 års företag i allt fall icke inneburit mera än ett återställande av den torrlägningsgrad, som uppnåtts genom de tidigare företagen. (RR:s utslag den 27/1 1960.)

Anm.: Se även Skattenytt 1955 sid. 97 ff.

taxeringsintendent invänt att anledningen till att den slutgiltiga lagtexten i 1953 års förordning erhållit en mera generell lydelse än i det ursprungliga förslaget vore skäl av enbart teknisk, och icke materiell natur samt att det därför vore orimligt att falla tillbaka på ordalydelsen i förordningen. Denna uppfattning godkändes emellertid icke av regeringsrätten, som tvärtom synes hava ansett ordalagen i förordningen så klara att desamma måste anses taga över vad som sagts i förarbetena.

Enligt proposition nr 128 till årets vårriksdag skall bestämmelserna ändras från och med 1961 års taxering. Enligt detta förslag skall 1953 års skattefrihetsförordning upphöra att gälla. I stället skall nya

bestämmelser införas i 19 § KL och i anvisningarna till 24 och 25 §§ i samma lag. Enligt de föreslagna bestämmelserna skall bidrag enligt familjebostadsbidragskungörelsen i princip behandlas på samma sätt som förut. Eftergift av ränta eller amortering enligt kungörelsen den 24 maj 1957 (nr 359) om egnahemslån m m, som ersatt 1948 års kungörelse om egnahemslån och förbättringslån, och enligt kungörelsen samma dag (nr 360) om tertiärlån m m skall däremot behandlas på annat sätt. Eftergiften skall visserligen icke utgöra skattepliktig intäkt men avdrag för ränta skall medgivas endast med belopp varmed räntan överstigit beloppet av eftergiften.

Realisation eller löpande försäljning av kreatur?

Besvär av hemmanägaren W. angående inkomsttaxering år 1953. — W., som vid beskattningsårets ingång haft 12 kor och 4 ungnöt, hade under beskattningsåret sålt en tjur och 11 kor samt kalvar för tillhopa 12.711 kr. Hos PN yrkade W. att icke bli beskattad för detta belopp. Han uppgav att försäljningen utgjorde ett led i en produktionsomläggning, varvid avsikten var att övergå från mjölkproduktion till uppfödning av ungdjur, speciellt kalvfärdiga kvigor. Omläggningen motiverades av svårigheter att erhålla kvalificerade djurskötare och att ladugården var i dåligt skick. Ladugårdsskötaren hade avskedats och W. hade sluppit annars behövliga kapitalinvesteringar i ladugården eller i varje fall kunde han väsentligt uppskjuta dem. TI ansåg löpande försäljning föreligga, enär W. inte syntes ha för avsikt att driva jordbruket kreaturslöst. — PN beskattade beloppet i dess helhet. — KR: ej ändring. — RR fann att allenast likviden för kalvarna, 406 kr, utgjorde skattepliktigt intäkt. (RR:s utslag den 28/1 1960.)

Ersättning för fördyrad virkesutdrivning.

Besvär av hemmansägaren M. angående inkomsttaxering åren 1953—1955. — PN upptog till beskattning uppbyren ersättning från Vattenfallsstyrelsen för fördyrad virkesutdrivning till följd av vattenreglering. Ersättningen hade beräknats efter den avverkade kubikmassan för varje år. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 4/2 1960.)

Avdrag för substansminskning.

Besvär av W:s dödsbo angående inkomsttaxering år 1954. — TN förvägrade dödsboet, som sålt grus för 21.230 kr, med 30 % eller 6.369 kr yrkat avdrag för substansminskning. — Dödsboet uppgav att anskaffningskostnaden för grustaget och anläggningar däri inte kunnat förebringas. Emellertid hade en spekulant varit villig att år 1945 betala 150.000 kr för grustaget, vilket pris motsvarade 50 % av priset per kubikmeter vid löpande försäljning. Under åren 1929—1936 hade avdrag för substansminskning erhållits med 15 % av priset vid löpande försäljning. — TO uppgav att "grusfastigheterna", vilkas taxeringsvärde utgjorde 37.400 kr, därav 7.000 kr byggnadsvärde, förvärvats 1923 och 1936 för 20.000 kr resp. 4.000 kr. Enligt TO hade TN vägrat avdrag dels därför att grusförsäljningen omfattat mindre värdefull fyllnadsmassa, som inte minskat grustagets värde, dels ock därför att värdet å fastigheternas tomtmark avsevärt översteg taxeringsvärdet. — PN och KR: ej ändring. — RR ansåg emellertid dödsboet berättigat att erhålla avdrag för substansminskning och beräknade i brist på närmare utredning avdraget till 3.000 kr. (RR:s utslag den 9/2 1960.)

Anm.: Av intresse är således att avdrag för substansminskning medgivits trots att utredning om anskaffningsvärdet saknades och att ökningen av tomtmarkens värde inte ansetts böra inverka på avdragsrätten.

Substansminskningsavdrag eller icke skattepliktigt skadestånd?

Besvär av småbrukaren J. angående inkomsttaxering år 1955. — J. hade under

1954 till Lysekils stad för 5.044 kr sålt 38.860 kubikmeter sand, grus och lera, som upptagits genom muddring från en under havsytan belägen del av J:s jordbruksfastighet. J. yrkade avdrag för substansminskning med 3.362 kr. — TN vägrade avdrag. — Enligt TO hade fastigheten, såvitt TN kunnat bedöma, inte förlorat i värde genom muddringen. J. vidhöll å sin sida att fastigheten undergått värdeförsämring och framhöll att den del av fastigheten som använts vid bad efter muddringen blivit otjänlig för detta ändamål. — PN fastställde TN:s beslut. KR: ej utredning. — RR konstaterade i sitt utslag, att av utredningen i målet finge anses framgå, att J:s fastighet på en sträcka av omkring 250 meter gränsar till Gullmarsfjorden, att denna sträcka före muddringen till cirka 50 meter utgjordes av en för bad lämpad sandstrand samt att till följd av muddringen sanden å nämnda delsträcka spolats ut i havet. RR fann vidare, att den uppburna ersättningen till den del den kunde anses utgöra gottgörelse för den skada, som åsamkats fastigheten, icke utgjorde skattepliktig intäkt för J. samt att skadan i brist på närmare utredning finge uppskattas till 2.000 kr. (En ledamot ville medgiva avdrag med 2.000 kr, enär genom sandförsäljningen, som tillfört J. inkomst av beskaffenhet att skola upptagas till beskattning, fastigheten enligt vad i målet blivit upplyst förlorat i värde, samt denna värdeminskning finge anses vara av samma natur som sådan värdeminskning, för vilken avdrag i likartade fall medgives såsom för substansminskning. En ledamot ville lämna J:s talan utan bifall med hänsyn till bl. a. bristande utredning om substansminskning.) (RR:s utslag den 9/2 1960.)

Fråga om skattskyldighet för dödsboet eller för efterlevande make vid försäljning av rörelse, som den avlidne haft.

Besvär av Alice Å. angående dödsboet efter hennes make Henning Å åsatt eftertaxering för år 1954 samt hennes egen inkomsttaxering år 1955. — Henning Å. avled den 10/10 1953, efterlämnande såsom dödsbodelägare Alice Å. och tre myndiga barn. I ett inbördes testamente mellan makarna Å. av 1934 hade bestämts, att den av makarna som överlevde den andre skulle med full äganderätt erhålla all egendom i deras bo. Enligt avtal den 30/10 1953 sålde Alice Å. och barnen för 19.000 kr en rörelse, som bedrivits av Henning Å. med tillträde för köparen den 1/1 1954, då köpeskillingen skulle kontant erläggas. Om så ej skedde skulle avtalet vara förfallet. Vid arvskifte den 25/1 1954 tillskiftades Alice Å. i enlighet med testamentet all egendom i boet efter maken. — PN ansåg, att köpeskillingen, 19.000 kr, utgjort inkomst för dödsboet under 1953 och eftertaxerade dödsboet för detta belopp för 1954. Alice Å. yrkade hos KR, att hon skulle beskattas för köpeskillingen vid 1955 års taxering. — KR: ej ändring. — RR biföll Alice Å:s talan och yttrade: Oaktat Alice Å:s barn jämte Alice Å i avhandlingen den 30/10 1953 ställt sig såsom överlåtare av rörelsen och dödsboets egendom i berörda arvskifteshandling den 25/1 1954 förklarats tillskiftas Alice Å., kunna omständigheterna i målet anses giva stöd åt Alice Å:s uppgift att hon före den 30/10 1953 med sina barns medgivande på grund av sin makes testamente såsom ägare tillträtt hela kvarlåtenskapen i dödsboet. Då vid sådant förhållande Alice Å. kan anses som överlåtare av rörelsen samt det med hänsyn till att avtalet den 30/10 1953 enligt sitt eget innehåll

skulle vara förfallet, om köpeskillingen ej erlades den 1/1 1954, och det därför icke kan för visst antagas, att någon fordran å köpeskillingen uppkommit genom samma avtal, bör köpeskillingen icke tagas till beskattning hos dödsboet utan såsom intäkt för Alice Å. under beskattningsåret 1954. (RR:s utslag den 3/2 1960; en ledamot: ej ändring.)

Anm.: Alice Å. hade — i syfte att minska skatteprogressionen — för köpeskillingen tecknat en pensionsförsäkring, för vilken premierna erlagts den 25/9 1954.

Förtäckt utdelning genom för hög pension e. d.

Besvär av Aktiebolaget A. angående inkomsttaxering år 1953. — Bolaget, som tidigare drivit rörelse men avvecklat denna 1947 och sedan dess varit ett rent förvaltningsbolag med inkomst av allenast räntor, hade i slutet av 1947 tillförsäkrat änkan efter bolagets grundare pension. Änkan hade sedan mannens död 1936 varit ensam styrelseledomat och "personligen omhänderhaft och dirigerat bolagets skötsel" till 1945. — PN förvägrade bolaget avdrag för pension till änkan, 6.250 kr. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 28/1 1960.)

Kostnader för medlemsvärning.

Besvär av Östergötlands Andelsslakteriförening u. p. a. angående inkomsttaxering år 1952. — Föreningen yrkade avdrag för kostnader för medlemsvär-

ning med 1.165 kr. Allmänna ombudet hos MKPN invände att kostnaden utgjorde organisationskostnad och därför inte avdragsgill. — PN och KR vägrade avdrag. RR medgav avdraget, enär på grund av omständigheterna i målet det såsom kostnad för medlemsvärning betecknade beloppet, 1.165 kr, finge anses såsom avdragsgilla kostnader för förvärv av kunder i föreningens rörelse. (RR:s utslag den 9/2 1960.)

Skattepliktig inkomst: ersättning för reproduktionsrätt till konstverk av avliden konstnär.

Besvär av TI angående gymnastikdirektören Ruth L—k, angående inkomsttaxering år 1954. — Ruth L—k, som år 1952 träffat avtal med ett bokförlag om överlåtelse av reproduktionsrätt till konstverk av hennes avlidne make, konstnären K., hade under beskattningsåret på grund av avtalet erhållit 5.000 kr. PN, som antecknade att "honoraret" för nämnda reproduktionsrätt vore beroende av försäljningsresultatet, upptog ersättningen till beskattning. — KR fann densamma icke kunna anses hava utgjort för Ruth L—k skattepliktig intäkt. — TI yrkade hos RR, att, eftersom beloppet 5.000 kr utgjorde royalty, det måtte upptagas till beskattning. RR biföll TI:s besvär, enär vederlaget för den överlåtna reproduktionsrätten, såvitt av handlingarna framginge, utgjorde royalty och förty anses vara att beskatta som inkomst av rörelse. (RR:s utslag den 27/1 1960.)